

Rekordmange banker strammer deres udlånspolitik

TEMAANALYSE

Bankerne forventer at stramme gevaldigt op på deres udlånspolitik i starten af 2023. Dermed skal vi tilbage til finanskrisen for at finde et tidspunkt, hvor det var sværere at låne. Bankernes risikoopfattelse af virksomhederne stiger, og deres risikovillighed skrumper.

Rekord mange banker strammer deres udlånspolitik

Dato: 19.01.2023

I løbet af 2022 har virksomhedernes optaget lån fra pengeinstitutterne i et rekordhøjt omfang – særligt på via kassekreditten jf. [SMVdanmarks analyse](#). Virksomhederne har været presset på likviditeten af flere årsager, bl.a. fordi flere virksomheder har opbygget store lagre grundet forsyningsproblemer. Derudover oplever flere og flere SMV'er, at deres kunder kræver længere betalingsfrister. Samtidig presses flere virksomheder af stigende omkostninger fra energi, råvarer og en købekraft, der er sendt helt i bund. Disse faktorer ligger bag det stigende udlånsomfang. Udlånet er dog stagneret siden august 2022, men ligger fortsat på et rekordhøjt niveau. Nu begynder bankerne at stramme deres udlånspolitik, hvorfor omfanget af nye udlån forventeligt vil falde i takt med, at det bliver sværere for virksomhederne at låne til f.eks. investeringsprojekter.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Andelen af banker, som forventer at stramme deres udlånspolitik, har nået et niveau, der ikke er set siden finanskrisen.
- Særligt bankernes risikopfattelse af virksomhederne øges samtidig med, at deres risikovillighed falder.

Ændring i forventningerne til kreditstandarder (netto-tal):

-13,4%

Bankernes forventede udlånspolitik overfor SMV'erne har ikke været strammere siden finanskrisen

Nationalbankens udlånsundersøgelse viser i 4.kvartal 2022, at bankerne forventer at stramme deres kreditstandarder i starten af 2023. Faktisk til et niveau vi ikke har set siden finanskrisen. Af figuren nedenfor fremgår det, at denne tendens faktisk har vist sig allerede fra 3.kvartal 2021. Ser man bort fra 4.kvartal 2008, hvor første undersøgelse fandt sted og nettotallet lå exceptionelt lavt grundet finanskrisen, har niveauet ikke ligget lavere i statistikens historie. Det er særligt de mindre virksomheder, som får sværere ved at låne penge.

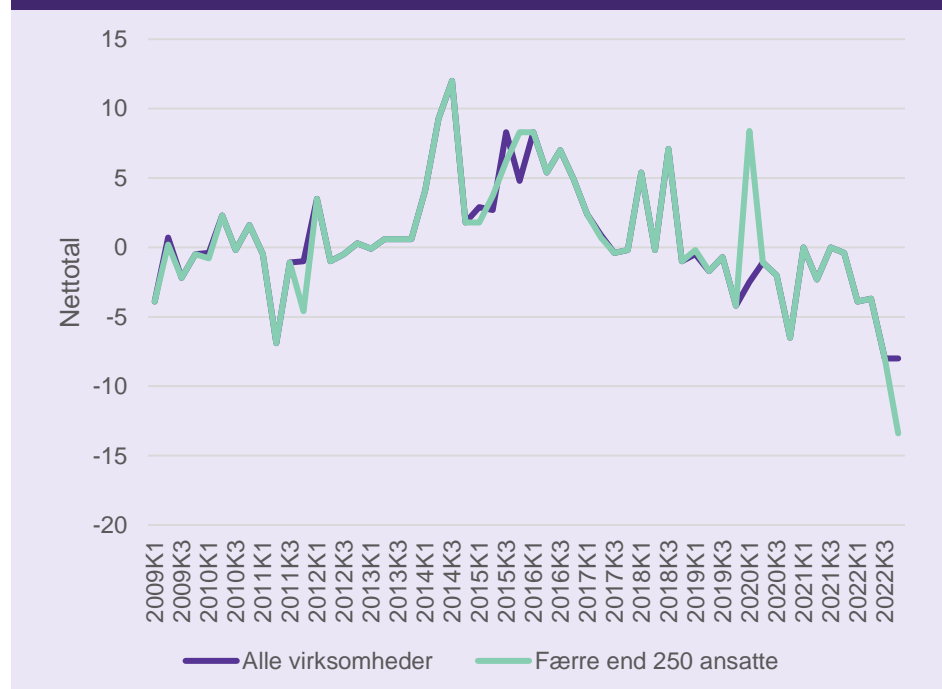
Nationalbankens udlånsundersøgelse

Nationalbanken undersøger kvartalsvis bankernes vurdering og forventninger til deres udlånspolitik, nedskrivninger og tab fra kunder. Det giver en indikation, om det generelt er blevet nemmere eller sværere for danske virksomheder at få lov til at optage et lån.

Statistikken er baseret på et spørgeskema, hvor bankernes svar tager udgangspunkt i en skala fra -100 (strammet en del) til +100 (lempet en del). Institutionernes svar vægtes med deres respektive markedsandele.

Forventer
stramninger
der ikke er
set siden fi-
nanskrisen

Bankernes forventninger til ændringer i deres kreditstandarder

Kilde: SMVdanmark pba. Nationalbanken

Figur 1

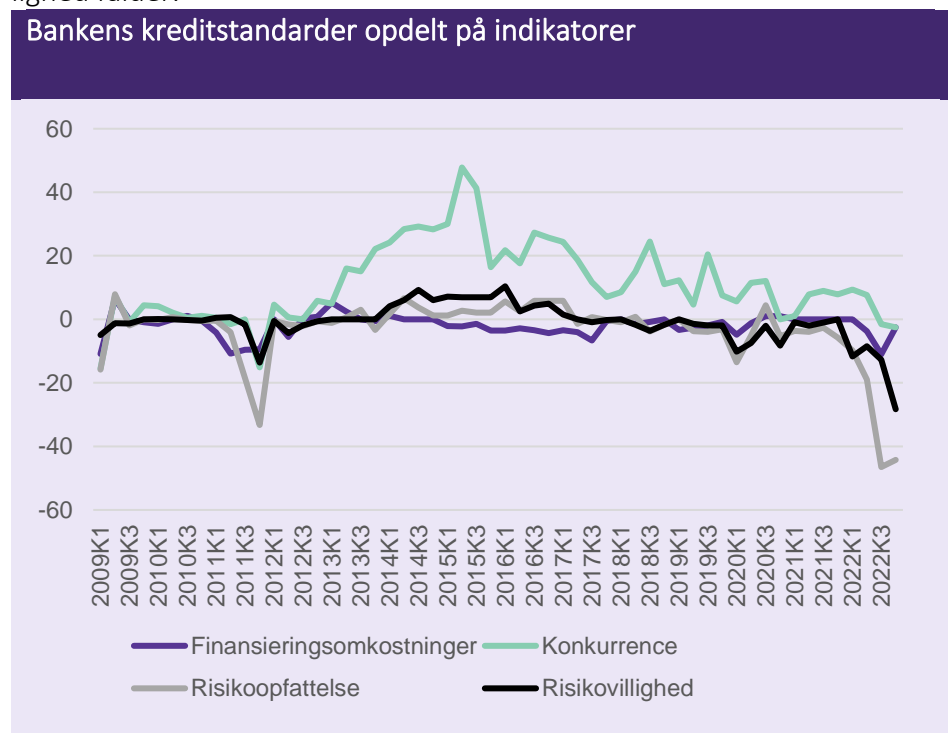
Anm: Nettotallet er baseret på bankernes vurdering på en skala fra -100 (strammet en del) til +100 (lempet en del). Institutionernes svar vægtes med deres respektive markedsandele.

Statistikken omfatter kun udlån fra pengeinstitutter til ikke finansielle virksomheder

Særligt bankens risikopfattelse af virksomhederne bliver strammet

Dykker man ned i de underliggende indikatorer, som udlånspolitikken består af, fremgår det af nedenstående figur, at det særligt er bankernes risikopfattelse af virksomhederne som stiger, mens bankens risikovillighed falder.

Særlig bankernes risikopfattelse af virksomhederne stiger.

Kilde: SMVdanmark pba. Nationalbanken

Figur 2

Anm: Nettotallet er baseret på bankernes vurdering på en skala fra -100 (strammet en del) til +100 (lempet en del). Institutionernes svar vægtes med deres respektive markedsandele.

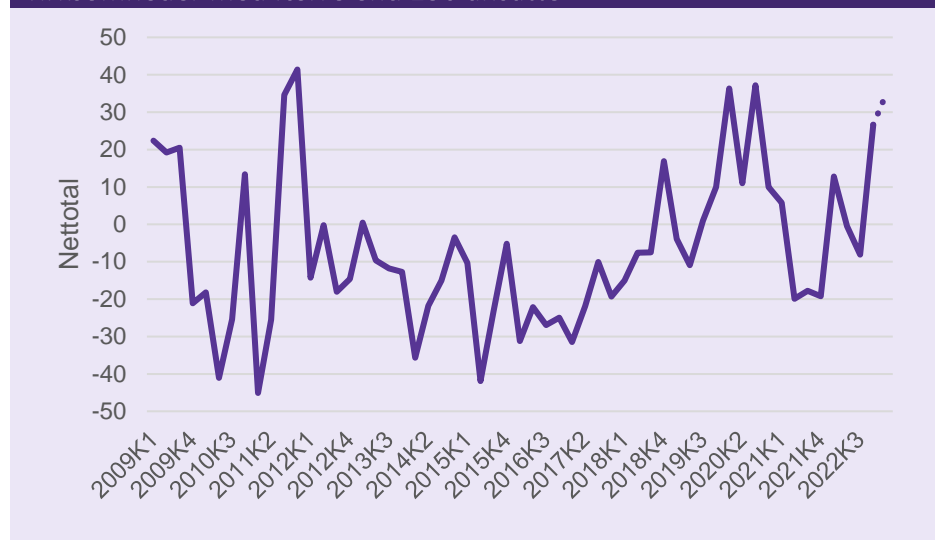
Statistikken omfatter kun udlån fra pengeinstitutter til ikke finansielle virksomheder

Bankerne forventer stadig flere misligholdte lån fra virksomheder med færre end 250 ansatte

Bankerne forventer flere misligholdte lån

Når bankerne strammer deres udlånspolitik, kan det skyldes, at de forventer en større andel af misligholdte lån. Af nedenstående figur fremgår det, at nettotallet for bankernes vurdering af den faktiske andel af nedskrivninger har været stigende, selvom coronaniveauet stadig var højere.

Bankernes vurdering af andelen af de faktiske nedskrivninger/tab for virksomheder med færre end 250 ansatte

Kilde: SMVdanmark pba. Nationalbanken

Figur 3

Anm. : 2023K1* er baseret på bankernes forventninger.

Statistikken omfatter kun udlån fra pengeinstitutter til ikke finansielle virksomheder

Fakta om SMVdanmarks temaanalyse

Bankerne forventer i starten af 2023 at stramme deres udlånspolitik til et niveau vi ikke har set siden finanskrisen. Imens har virksomheder brug for likviditet mere end nogensinde før. Det skyldes bl.a., at flere virksomheder har opbygget store lagre grundet forsyningsproblemer. Derudover oplever flere og flere SMV'er, at deres kunder kræver længere betalingsfrister. Samtidig presses flere virksomheder af stigende omkostninger fra energi, råvarer og en købekraft der er sendt helt i bund.

Kontakt

Konsulent Lasse Lundqvist, tlf. 41 29 20 09, Lundqvist@SMVdanmark.dk.

SMVdanmark, januar 2023

